

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum accedere ad concubinam sit peccatu[m] mortale? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

si immiscuerunt prohibitionē fornicationis cæremoni-
alibus, propter discretionem, quæ erat in vtroque
inter Iudæos & Gentiles.

Ad secundum dicendum, quòd ex prædicta * ob-
secrate, scilicet in quam ceciderunt Gentiles Deo
debitam gloriam non reddentes, vt dicitur Roman-
primo, lex illa processit, & non ex instinctu legis na-
tura: vnde prævalente Christiana religione, lex illa
excirpata est.

Ad tertium dicendum, quòd in aliquibus sicut ni-
hil inconueniens sequitur, si rem aliquam, quam quis
in potestate habet, alteri simpliciter tradat: ita etiam
nec si tradat ad tempus, & sic neutrum est contra le-
gem naturæ. Ita autem non est in proposito. Et ideo
ratio non sequitur.

Ad quartum dicendum, quòd iniuria iustitiæ op-
ponitur. Lex autem naturalis non solum prohibet in-
iustitiam, sed etiam opposita omnium virtutum. Sicut
contra legem naturæ est, quòd aliquis immoderatè
comedat, quamuis talis rebus suis vtens, nulli iniuriam
faciat. Et præterea ancilla quamuis sit res domini ad
obsequium, non est tamen res sua ad concubitum: &
iterum interest qualiter quisque re sua vtatur; facit
enim talis iniuriam proli procreandæ, ad cuius bo-
num non sufficienter talis coniunctio ordinatur, vt
dictum est *.

Ad quintum dicendum, quòd mulier habet pote-
statem in corpore viri non simpliciter quantum ad
omnia, sed solum quantum ad matrimonium. Et ideo
non potest contra * bonum matrimonij corpus viri
alteri tradere.

ARTIC. IV.

Virum accedere ad concubinam sit peccatum
mortale?

273

Ad quartum sic proceditur. Videtur, quòd ac-
dere ad concubinam non sit peccatum morta-
le. Maius enim peccatum est mendacium, quam
fornicatio simplex: quod patet ex hoc quòd Iudas
qui

ca. mere-
trices 32.
q. 2.

De qua
ad 1.

Aug. ser.
162 de
temp.
in corp.
art.

Al. vñ.

Gen. 38. qui fornicationem non horruit cum Thamar committere, recusavit mendacium, dicens, Certe mendacij arguere nos non potest. Sed mendacium non semper est peccatum mortale. Ergo neque fornicatio simplex.

¶ 2 Præterea, Peccatum mortale morte puniri debet. Sed lex vetus non puniebat concubitum concubinæ morte, nisi in aliquo casu: ut patet Deut. 24. Ergo non est peccatum mortale.

¶ 3 Præterea, Secundum Greg. peccata carnalia sunt minoris culpæ, quam spiritualia. Sed non omnis superbia aut auaritia (quæ sunt peccata spiritualia) est peccatum mortale. Ergo non omnis fornicatio (quæ est peccatum carnale) est mortale peccatum.

Tho. in 4 d. 16. q. 3 ar. 2 q. 2. sorp. ¶ 4 Præterea, Vbi est maius incitamentum, ibi est minus peccatum: quia magis * peccat qui minori tentatione vincitur. Sed concupiscentia maxime instigat ad venerea. Ergo cum actus gulæ non semper sit peccatum mortale, nec fornicatio simplex erit mortale.

SED contra, Nihil excludit à regno Dei nisi peccatum mortale. Sed fornicarij excluduntur à regno Dei, ut patet primæ ad Corinth. 6. Ergo fornicatio simplex est peccatum mortale.

¶ Præterea, Sola peccata mortalia, crimina dicuntur. Sed omnis fornicatio est crimen, ut patet Tob. 4. Attende tibi ab omni fornicatione, & præter uxorem

Tho. in 2 sent. d. 42 q. 1. ar. 3. tuam numquam patiaris crimen scire.

RESPONDEO dicendum, quòd sicut in secundo libro dictum est *, illi actus ex suo genere sunt peccata mortalia, per quos fœdus amicitia hominis ad Deum, & hominis ad hominem violatur: hæc enim sunt contra duo præcepta charitatis, quæ est animæ vita. Et ideo cum concubitus fornicarius tollat debitam ordinationem parentis ad prolem, quam natura ex concubitu intendit: nõ est dubium quin fornicatio simplex, de sui ratione est peccatum mortale, etiam si lex scripta non esset.

Ad

Ad primum ergo dicendum, quod frequenter homo qui non vitat peccatum mortale, vitat aliquod peccatum veniale, ad quod non habet tantum incitamentum: & ita etiam Judas mendacium vitavit, fornicationem non vitans: quamvis illud mendacium perniciosum fuisset, injuriam habens annexam, si promissum non reddidisset.

Ad secundum dicendum, quod peccatum non dicitur mortale, quia morte temporali puniatur, sed quia puniatur morte æterna: unde etiam furtum, quod est peccatum mortale, & multa alia, interdum non puniuntur per leges temporali morte. Et similiter etiam est de fornicatione.

Ad tertium dicendum, quod sicut non quilibet motus superbiæ est peccatum mortale, ita nec quilibet motus luxuriæ: quia primi motus luxuriæ & huiusmodi, sunt peccata venialia, & etiam concubitus matrimonialis interdum. Sed tamen aliqui luxuriæ actus sunt peccata mortalia, aliquibus motibus superbiæ venialibus existentibus: quia in verbis Greg.* inducitur intelligentia comparatio vitiorum secundum genus, non quantum ad singulos actus. * in arg. 3.

Ad quartum dicendum, quod illa circumstantia efficacior est ad aggravandum, quæ magis appropinquat ad speciem peccati. Unde quamvis fornicatio ex magnitudine incitamenti diminuat, tamen ex materia, circa quam est, gravitatem habet maiorem, quam inordinata comestio, cum sit circa ea quæ pertinent ad fovendum fœdus societatis humanæ. Et ideo ratio non sequitur.

ARTIC. V.

Utrum aliquando licitum fuerit concubinam habere? 274.

Ad quintum sic proceditur. Videtur, quod aliquando licitum fuerit concubinam habere. Sicut enim habere unam uxorem est de lege naturæ, ita non habere concubinam. Sed aliquando licuit plures uxores habere. Ergo & habere concubinam. c. meretrices, & c. in eod. 32. q. 2.

¶ 2. Præterea, Non potest aliqua simul esse ancilla Supplementum. Pp la